

Formanden: Inden den ærede Taler gaar videre, vil jeg gjøre opmærksom paa, at det maa være en uheldig Opfattelse af mine Ord, eller ogsaa maa jeg have været meget uheldig i at udtrykke mig, naar den ærede Taler mener, at jeg skulde have sagt, at de, der fulgte Flektallet, skulde stemme for Indstillingerne, og de, der fulgte Mindretallet, skulde stemme imod dem. Der er i Betænkningen fra Mindretallets Side kun Tale om Lovforslagets Forkastelse, og med Hensyn til denne ene Indstilling var det, jeg sagde, at den fandt sin naturlige Afgjørelse, naar man stemte paa sædvanlig Maade over Lovforslagets Overgang til 3die Behandling, idet da de, der følge Mindretallet, maa stemme mod Overgangen, og de Andre maa stemme for den. Det var dette og kun dette, jeg sagde. Det ærede Medlem har fremdeles Ordet.

Gauerslev: Med Hensyn til selve Lovforslaget er min Stilling den, at jeg maa stemme mod det. Min Hovedgrund derfor er ikke den samme som den, der nylig blev udviklet af det ærede Medlem for 10de Kredts (Naben); jeg vil maaske gaa lidt videre, end det ærede Medlem gif. Min Betragtning af Forslaget er den, at, hvis man vedtager det, er man efter min Opfattelse inde paa en overordentlig farlig Vej. Historien godtgjør jo særlig, at Landbrugerne, Landeindomsbesidderne og Landmændene hidtil have troet, at de havde deres Jord til fri Afbenyttelse og Raadighed, og mange af dem ere blevne ansporede, dels igjennem Landhusholdnings-selskabet og dels gjennem ansete Mænds Skrifter, til at gjøre sig Jorden saa nyttig og frugtbringende som muligt. Særlig har Landhusholdnings-selskabet taget sig af dem og søgt at oplyse Husmændene om, hvorledes de skulde benytte deres Jord paa den bedst mulige Maade, idet det langtfra har indskrænket sig til at anbefale Dyrkingen af almindelige Kornsorter og Havevæxter, men særlig har henledet Opmærksomheden paa Handelsplanter og viist, hvor indbringende det vilde være for dem ved intensiv Brug af deres lille Jord at gjøre den saa nyttebringende som muligt. Nu ser jeg derimod her til min Forundring, at Regjeringen paa et meget væsentligt Omraade søger at afbryde denne Virksomhed med et Pennestrog. Jeg kunde tænke mig det Tilfælde, at Regjeringen og Rigsdagen vare i deres fulde Ret til at forbyde en vis bestemt Ting, naar denne bestemte Ting var anset for at være skadelig for Samfundet i det Hele. Men i dette Tilfælde her synes det mig, som om man sætter en Præmie paa Indførelsen af Raaprodukter

til industrielle Diemed her i Landet. Jeg synes, det er saa bagvendt, som det vel kan være. Thi ethvert industrielt Foretagende, som har sit Raaprodukt her i Landet, kan jeg — om det end ikke er med glad Sind — dog finde mig i, men jeg kan ikke finde mig i at skabe Industrier, hvortil man skal hente sit Raaprodukt fra Udlandet, og det saa meget mere som Landvæsenet er i den Nøds-tilstand, at det mangler Arbejdskræfter til Landbruget, thi vi kunne dog vel nok være enige om, at Landbruget burde være og skulde være og er Landets Hovedindtægtskilde. Hvor er Grænsen, og hvor peger det hen, hvis man gaar ind paa denne Vej? Det er det, jeg er bange for, og det er hovedsagelig derfor, jeg maa stemme imod Lovforslaget, uanset, hvilken finansiell Betydning det kan have. Jeg haaber, at den Tid ikke skal komme, da man for Alvor vil søge at gaa imod Landbosstandens Hovedinteresse, men dette peger sandelig i Retning deraf, og det er derfor, jeg maa stemme imod Lovforslaget. I de Bemærkninger, som af det høitærede Udvalg ere fremsatte til Forsvar for et saadant Forslag, anthedes det vel, at der gives mange Grunde derfor, men af de mange er kun egentlig anført tre. Den første, som jeg ogsaa maa anse for at være den væsentligste, er det fiktale Hensyn. Jeg tror nu ellers ikke, at det høitærede Udvalg ved Behandlingen af vore Toldlove har været saa omfinkdet med Hensyn til at skabe Toldindtægter gjennem en meget besværlig Opkrævning. Jeg skal saaledes tillade mig at henvise til den Lov, vi sidst have havt til Behandling her, nemlig om Olskatten, og der kunde nævnes mange andre. Den anførte Grund kan jeg derfor langtfra tage for en noget væsentlig Grund. At det vil forholde nogen Vanskelighed at beskatte den indenlandske Tobak, det indrømmer jeg, men at det skulde være i den Grad besværligt og byrdefuldt og bekosteligt for Statskassen i Sammenligning med andre Statters Opkrævning, kan jeg ikke godt erkjende, og jeg er i den Henseende enig med det ærede Medlem for 10de Kredts (Naben), naar han drog frem, at selv saaledes som Forslaget nu søges omformet, og som det foreligger, vilde det ikke kunne undgaaes at kontrollere de mange Hjem, som dyrke Tobak efter den Frihed, som Lovforslaget giver dem. Altsaa, den første Grund kan jeg ikke anerkjende har noget Væsentligt paa sig, og hvad den anden Grund angaar, maa jeg sige ligesom det ærede Medlem, at jeg ikke rigtig godt forstaar den. Var det ærede Udvalg mere velvillig stemt med Hensyn til vor indenlandske Sukkerindustri, skulde jeg